

SAİT KÖŞK

Hemhâl
“Senin Adın Merhamet”

pörtakal

HEMHÂL

Sait Köşk

EDİTÖR

Tuğçe İnceoğlu

ISBN

ISBN: 978-975-2468-03-0

9 789752 468030

PORTAKAL KİTAP

Cađalođlu, Hocapařa Mahallesi
Ankara Caddesi, N° 18 Kat: 1 / C
Fatih / İstanbul
T. 0212 511 24 24
P.K. 50 Sirkeci / İstanbul

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika N° 12755

PORTAKAL KİTAP | 17

Deneme | 3

KAPAK TASARIM/UYGULAMA

CumbaCo-Erdi Demir

1. BASKI

Nisan 2017, İstanbul

BASKI VE CİLT

Sistem Matbaacılık
Yılanlı Ayazma Sok. No: 8
Davutpařa-Topkapı/İstanbul
Telefon: (0212) 482 11 01
Matbaa Sertifika No: 16086

www.portakalkitap.com
portakal@portakalkitap.com

[f](#) [t](#) [i](#) /portakalkitap

YAYIN HAKLARI

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak
Portakal Kitap, L-M Leyla ile Mecnun Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şirketi'ne
aittir. İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

GÖLGELİK

Elde ettiklerimi düşününce hayatta;
soruyorum bazen kendime, “Değiyor mu?” diye.
“Değmiyor,” diyor Feride.
“Değmiyor dünya alaka-i kalbe.”

1.

Sokaktayım. İki tarafı taş duvarlarla örülmüş; kullanılmaktan aşınmış, hatta yer yer grileşmiş beşe on ebatlarında siyah taşlarla döşenmiş bir yol. Taşlar genelde yatay dizilmişken, yol boyu iki sıra sanki tramvay yoluymuş gibi dikey dizilmiş. İşte solumda sarmaşıklar arasında ahşap bir kapı. Üzerinde zil yerine bir el. Kapının önünde saksılar. Saksılarda kırmızılı morlu sardunyalar. Aslında ben taş bir yoldan geçmiyorum, yol boyu gönül ferahlatan süzgülün çiçekler arasından geçiyorum. Sadece yere değil, askılı saksılarla duvarlara da çiçek açtırılmış. Kimi yukarı doğru gü, kimi aşağı doğru süzgülün... İşte solumda çiçekler içinde bir kapı daha. Sağında solunda yuvarlak tek parça taştan yapılmış saksılar. İçinde yeşil yapraklar arasında kırmızı küçük güller. Düşündüm, kimin eli değmiş buraya acaba? Bir görevlinin değil elbette, olsa olsa buraya çiçek gönüllü biri ruhunu aksettirmiş. Olsa olsa biri, rüyasındaki cennet yolunu buraya yormuş. Kim bilir...

Derken işte evdeyim. Feride oturma odasında bir garipti yine. Yanına oturdum. Gözlerine baktım.

“Offf, ne sıkıcı bir hayat! Bunaldım!” dedi.

“İçtiğim çay, ağzımın tadı, gördüğüm manzara aynı...”

Her günüm böyle; yatıyorum, kalkıyorum değişen bir şey yok.”

“Yine gelmişler sana, heyheylerin üzerinde.

Of’muş, aman Allahımış. Hep aynı şeymiş.

Hayır hayır, aynı değil hiçbir şey Feride.

Güneş bugün farklı doğuyor. Kuşlar başka uçuyor.

Kapımızdaki iğde, sağımızdaki hanımeli bak bir başka kokuyor.

Kim demiş bütün günler aynı, bütün dünler bugün. Yalan! Her şey farklı... Susuşlarımız farklı, duyuşlarımız farklı... Koşuşlarımız, kopuşlarımız farklı...

Dün başka şeylerin peşindeydik, bugün farklı...

Hatırlasana Feride; dün rüzgârdı, şimşekti, berkti.

Bugün görüyorsun meltem, asude bahar.

Dün Semi' iş başındaydı, bugün Basîr.

Dün Celâl'di iş gören, bugün Cemîl."

"Anladım, anladım da bütün bu değişimlerin farkına varmam için sanırım benim de bir değişime ihtiyacım var."

"Tamam, haydi hazırlan o zaman!"

"Nereye?"

"Sürprizlerle dolu bir cennet sokağına!"

2.

Pencereden gökyüzünü izliyorum. Rüzgâr katmış önüne bulutları, çoktan tayin edilmiş olan yağacakları bölgeye doğru götürüyor. Bulutları rüzgâra itaat etmiş gördüm. Direten yok, gitmem diyen yok. En kesifi de öyle, en şeffafı da. Her bir yağmur damlasını melekler indiriyor ya, şimdi biz bulutlara “melek yüklü bulutlar” da diyebiliriz yani. Ve belki de bulutlar meleklerin omzunda götürülüyordur gidecekleri yere. Kim bilir...

Gözlerimi gökyüzünden alıp salona çevirdim. Feride ağlamaklıydı.

“Biliyorum,” dedim. “Zor günler geçiriyorsun.

Hayır, suçlama bana şimdi kimseleri. Ne ettinse kendin ettin kendine. Yanlış kimselere, yanlış kanaatlere ümit bağladın. Başarının arkasında kendi kurduğun düzenin olduğunu zannettin. Başarıyı, programlarında ya da birlikte iş tuttuğun kimselerin gayretlerinde sandın.

Kabul et, yanıldın Feride.

Sen üzerine düşeni yapsan da yaptığın işlerde bir başarı varsa bu, sana Rabbinden bir ihsandı. Anlamadın bunu. Şımardın. Kibirlendin. ‘Nasıl olsa,’ dedin; ‘Havada karada,’ dedin. Çoklarına sırtını döndün. Geçmişini unutup bir hayal âlemine daldın.

Boş ver şimdi bunları Feride.

Sen amatör ruhunu kaybetme. Kalbine, vicdanına dön. Merhamet ve şefkati tekrar yoldaşın eyle. Ham hayallerin, özellikle de şükürünü eda edemeyeceğin hiçbir nimetin peşine düşme.

Şunu da unutma Feride;

her ne verilmişse sana, bunların hepsinden imtihan olacaksın.”

3.

Bir çocuk doğuyor zamanın koynunda. Bir insan kayboluyor zamanın koynundan.

Zaman insanın mülküdür. Tıpkı ev gibi... Bir zamanda yaşar, evden taşınır gibi bir zamandan ayrılırsın. Aşklar, acılar, hayaller, kırık kalpler... Zaman bunları bizden almaz. Biz bunları zamana bırakır ve oradan uzaklaşırız. Hatırlamak istediğimizde zamana varırız, her şey bıraktığımız gibidir. Değişen ise sadece bizleriz. Zaman nefis gibidir. Yıllar geçse de bir bir üzerinden, ihtiyarlamıyor. İhtiyarlayan sadece bedenimizdir.

Feride'yle oturuyoruz.

“Yılbaşında birileri bir şeyler kutluyor ya...”

“Eee...”

“Biz de Mekke'nin Fethi'ni kutlasak...”

Şimdi gördüm, 31 Aralık gecesi için güzel bir program yapmışlar. Ne dersin?”

“Ah Feride ah! Bir kere Mekke'nin fethini kutlayacaksa bunu yılbaşında değil, 11 Ocak'ta yapmalıyız. Çünkü Mekke o zaman fethedilmiş.

Hem Feride, niye alternatif kutlamalar peşindeyiz?

Niye birilerine benzemeye çalışıyoruz?

Hem o gece ille de bir şeyler kutlamak zorunda mıyız?

Oturalım, sakın sakın düşünelim.

Bak ömürden bir yıl daha gitmiş. Bu geçen koca bir yılda, sonsuz hayatımız için ne biriktirmişiz, kendimizi şöyle bir hesaba çeksek daha iyi olmaz mı?”

4.

İftardan sonra bahçedeyim. Semaverde çayım kaynıyor sağımda. Okulda beraber çalıştığım arkadaşların yılsonu raporları elimde. Bir yılın değerlendirmesi, yeni yılın planlaması için değerli... Eksiklikler, fazlalıklar; öneriler, niyeler, niçinler önemlidir çünkü.

Cümleler uçuşuyor beynimde. Notlar satır satır uzayıp gidiyor.

Feride de yanımda... Günün yorgunluğunu şezlongda sallanarak atıyor. Hakkını yemeyeyim, ara ara raporlardan cümleler okuyarak onun da yorumlarını almıyor değilim.

Kalktı. Semaverden iki çay koydu. Bir sebeple katılamadığı gündüzkü toplantıdan bahisle, “Benim de kulağımı çınlatmışsınız,” dedi.

“Evet, öyle oldu.”

“Aranan insan olmak güzel,” dedi. Sonra elindeki çaydan bir yudum alıp derin bir iç çekti. “Bırak şimdi bu raporları da sen asıl rapordan haber ver.”

“Hangi rapordan?”

“Ramazan’dayız. Neredeyse ilk on gününü de geride bıraktık. Tamam, şeytanlar da bağlanmışken fırsat bu fırsat deyip gücümüz yettiğince oruç, Kur’an, teravih, dua, Cevşen var hayatımızda. Ama Ramazan bir açıdan muhasebe ayı da.

Ramazan dışında geçen on bir ayı nasıl değerlendirdin,
hiç düşündün mü?

Sonsuzluk yolculuğunda bu yıl seni en çok ne zorladı?
Gıybeteye karşı tavrın ne oldu?

Kendini haramlardan, kalbini günahlardan koruyabildin mi?
Temiz kalabildin mi yani?
Dost sohbetlerine katılıp, kitaplar okuyup karşılıklı tezekkürle sonsuz mutluluğun için -haydi senin dilinle söyleyeyim- zümre çalışmalarında bulundun mu?
Dünyaya geliş nedenini düşündün mü hiç?
İster istemez sevk edildiğin yer hakkında bilgi edindin mi?
Kimlerle dost oldun?
İyi ki varsın dediğin, bir ihtiyacını gördüğün, tebessümüne vesile olduğun birileri oldu mu?
Meşgalemiz çocuk...
Yaptığın işte Allah'ın rızasını ne kadar gözettin?
Rabbinle aran nasıldı?
Ellerin duaya açıldı mı?
Çaresiz kaldığında başka kapılar mı çaldın yoksa?
Pişmanlık gözyaşları döküp secdelerde af diledin mi?
Kitabını okudun mu?
Rabbinin sözleri kalbinde ne kadar yer buldu?
Peygamberinin yolunu yol eyledin mi? Yaşadıklarımı, tavsiyelerini ne kadar dikkate aldın?
Tefekkür servisine binip çiçek böcek gördün mü yollarda?
Seyrettin mi yıldızları? Kocaman Ay'ın gökyüzünde nasıl durduğunu merak ettin mi?

Etmediysen acırım o zaman sana. Bütün bunları yapmayarak, sonsuz hayatını cehenneme çeviren adamın, üç kuruşluk dünya için toplantı üstüne toplantı yapması, yetinmeyip raporlar hazırlatması gerçekten acınası bir durum... Bırak şimdi o raporları da bunlar üzerinde düşünelim seninle. Sonsuz mutluluğumuz için nerede açığımız var, tespit edelim birlikte. Edelim de en azından bundan sonraki yıllarımızı heder etmeyelim.”

5.

İkinci sonrası bahçedeyim. Elimde kitap, yanımda çay... Rüzgâr hafif esiyor. Hava serin...

Okuduğum yazar ikide bir beni caddeye götürüyor. Ne söyleyecekse caddede söylüyor. Bazen hatıralar, bazen âlemindeki hikâyelerle... Bazen okuduğu kitaplar ve bazen yüreğinde iz bırakan şiirlerle caddede...

Sesleniyor işte herkese.

O herkeslerden biri de benim. Fazlasıyla benim.

İşte beraberinde getirdiği ve tebessümle bana iletlediği cümle:

“Şimdi bak Allah’ın rahmet eserlerine.

Ölümünün ardından yeryüzünü nasıl diriltiyor.

İşte bu ölüleri diriltten Allah’tır. Onun her şeye gücü yeter.”

(Rum Suresi, 50).

Takılıyorum ayete...

İşte bu, ölüleri diriltten Allah’tır.

İşte bu, ölü kalpleri diriltten Allah’tır.

İşte bu, her şey son dediğim anda

bana yeni çıkış kapıları gösteren Allah’tır.

İşte bu, dünyadaki ölü isteklerimi

sonsuzlukta diriltecek olan Allah’tır.

Biliyorum, kalbime ve de aklıma bu cümleyi kazıyorum.

Bu ümitte ellerimi semaya kaldırıyorum.

İşte gözyaşlarımla, “O’nun gücü her şeye yeter,” diyorum.

İçimde bir serinlik, kalbimde bir ferahlık, yüzümde ıslak bir tebessüm.

Kalktım, elimi yüzümü yıkadım. Bilgisayarımı açtım. Baktım bir mesaj var Feride'den.

Feride eğitim fakültesinde okuyordu, bu yıl mezun olacaktı. Olmuş.

Yazmış ki:

“Yeni mezun olduğum şu günlerde, kozasından çıkmaya korkan bir turtıla benziyor hâlim. Aklımda, yüreğimde yapmak istediğim çok şey var ama cesaretim bir sinek kadar bile değil. Başarısızlık korkusu adım attırmıyor. KPSS'ye çalışmam gerekiyor fakat ders çalışmak içimden gelmiyor. Ümitsizliğe düştüm. Söylesen misin bu durumdan kurtulup nasıl ayağa kalkarım?”

Yazdım ki:

“*Lâ taknetû minrahmetullah*’ ayetini sıkça tekrarla.

Allah'ın rahmetinden ümit kesme.

Çaresiz anlarında duaya sarıl.

Kalbinden geçen en küçük isteklerini dahi işitip cevap veren Rabbine güven.

Hakkında olumsuz düşündüğün şeyler, unutma hayatında hep bir imtihan.

Gayretle, ümitle, cesaretle elinden geleni yap.

Sonra da tevekkül ve teslimiyetle Allah'a sığın.

Sen, sana verilenlerle bir sınavdasın Feride.

Bazen ümitsizlikler O'nun işine karışmaktan oluyor.

Ya şöyle olursa, ya böyle olursa? Olmamış ama!

Olmamışların meşakkatini neden öncesinde yaşayıp hayatını mahvediyorsun?

Henüz bir adım atmamış, başarısızlıkla tanışmamışsın.

Görüyorum ki aslı astarı olmayan korkuların seni esir almış.

Bütün başarılar, tecrübeyle elde edilir Feride.

Her tecrübe olumlu sonuçlanmaz elbet ama bilmelisin ki tecrübe etmeden de başarıya ulaşmak mümkün değildir.

Dua ile kal.”

6.

Her zamanki saatte uyandım. Elimde kitap, müezzinin ilan-ı aşkını bekliyorum.

Aşkımın makamı yine saba olsun istiyorum.

Ne de güzel yakışıyor saba makamı seher vaktine. Sadece yakışmıyor, gözyaşlarını da yakıştıyor.

İşte uzaklardan bir ses, belli belirsiz...

Hah tamam! Şimdi bizimki de başlar.

Oturma, kalk. Aç pencereyi, yok yok, çık balkona.

İşte hazırım, bekliyorum.

“Allahuekber, Allahuekber!”

Sabahın makamı sabadır.

Şahadet ediyorum ki sabah namazı sabadır.

Kurtuluş namazdadır. Ferahlık buradadır.

Güç, kuvvet, şecaat buradadır.

Haydi namaza. Haydi sabaya.

Uzaktı yakındı; biri bitiyor, biri başlıyor.

Bu nasıl ilan-ı aşktır böyle!

Sevgiliden gelen mektubu dönüp dönüp okur gibi, sesleri kaybedinceye kadar hepsini dinliyorum.

Bugün erken gittim işe. Feride bugünlerde evlilik görüşmeleri yapıyor ama kismet işte, görüşmeleri bir türlü istediği istikamette gitmiyordu. Yine böyle bir görüşmenin ertesiydi. Sabahleyin onu ilk gördüğümde gözlerindeki şişliği fark etmiş ama görmezlikten gelip bir şey sormamıştım.

Odamda bir taraftan rutin işlerimi hallediyor, bir taraftan da çayımı yudumluyordum. Kapım vuruldu. Gelen kendisiydi. Karşıma oturdu. Oturur oturmaz da gözleri doldu; başını eğip, “Bugün bende bir hâl var,” dedi. “Hâlim hiç hâl değil; hâlden anlayan bir dostun tesellisine ihtiyacım var.”

Ne zaman teselli kelimesini duysam bir güzel güfte dilime düşerdi.

Yüzüne baktım, bestesiyle mırıldandım:

“Yok teselliden nasibim, vermeyin zahmet bana!

Etmeyin bunca eziyet, az mı hicranım benim.”

Anladım ki dünkü görüşmesi de olumlu geçmemiş.

Başını kaldırmasını söyledim. Kaldırdı. Ama yüzüme bakmadı.

Pencere tarafına döndü.

“Bakma öyle uzaklara,” dedim. “Dalma hayallere.

Şahdamarından daha yakındır derman sana. O’na sığın.

Her şeyin bir vakti saati vardır. Üzme kendini boş yere.

Sen de biliyorsun ki Feride; ezelde takdir edilen, asla uğramaz

tehire. Hem herkesin derdi başından aşkın. Bekleme kimseden

teselli.”

“Teselliden vazgeçeli ne kadar oldu hatırlamıyorum bile.

Sana geldiysem, söz geçiremediğim içindir kalbime.

Sözün gelişidir teselli, belki kalbim seni dinler dedim.

Hata mı ettim?”

“Öyle demek istemedim, hemen de bozuluyorsun. Ben seni an-

lıyorum, anlıyorum ama derdinin dermanı bende değil. Derman

senin özünde... Derman senin kalbinin gerçek sahibinde...

Sabret Feride. Elbet bir gün kalbinin misafirini bulacaksın.

Hem kalbinin Sahibi, ‘Ben sabredenlerle beraberim,’ demiyor

mu?”

“O müjdedir zaten beni ayakta tutan.”

“Madem sabrediyorsun, o hâlde Allah seninle beraberdir.
Öyleyse bu hüznü, bu gözyaşı niye?
Söylediklerin dilde kalmasın, kalbin de inansın.
Hiçbir dert senin bir damla gözyaşına değmez.
Ama Allah için dökülüyorsa o bir damla yaş,
bil ki dünyanın hiçbir nimetine de değştirilmez.

Hem takma kafana,
Vardır her şerde bir hayır
ya da hayır gibi gördüğün şeylerde bin şer.
Aceleye lüzum yok.

Hem bilmiyorlar demek ki
Bilseler üzmezlerdi.
Şans onlardan yana değil.
Kim bilir belki de bildirilmiyor, korunuyorsun Feride!”

7.

“Düşlerim nerede?’ diye sormaktan kendimi alamıyorum.
Başımı sallayıp diyorum ki, ‘Yıllar ne çabuk geçiyor?’
Ve yine soruyorum kendime; ‘Ne yaptın yıllarına?
En iyi zamanlarını nereye gömdün?
Yaşadın mı, yaşamadın mı?’
Ve yine kendi kendime diyorum ki;
‘Bak çevrende her şey nasıl gittikçe soğuyor...’

Umutsuzluk, yalnızlık içinde yıllar geçecek; titrek yaşlılık, bastonuna dayanarak karşına dikilecek. Her şey hüzne, kedere bürünecek. Yaşadığın o parlak dünya sönecek, düşler sarı yapraklar gibi bir bir dökülecek. Ah Nastenka, yalnız, yapayalnız kalmak hüznü olacak; üstelik arkasından üzülebileceğin hiçbir şeyin de olmayacak. Çünkü bütün kaybettiklerin kocaman bir sıfır, saçma sapan bir düş...”

Okuduğum kitabı bankın üzerine bıraktım. Akıp giden nehre bakıyoruz Feride’yle. Köpükleri takip ediyoruz. Nerede sönüyorlar, orada bırakıp başa dönüyoruz.

Necip Fazıl’dan bir beyit okuyor Feride:
“Elindeyse zamana dur geçme diye dayat/
Bir sigara içmekten daha kısa bu hayat.”

“Zaman deyip geçme!” dedim Feride’ye.
“Biliyorsun, ‘Yemin olsun zamana,’ diyor Rabbimiz.
Yemin olsun anbean değişene.
Her an yaratılıp kaybolana.
Akıp gidene, akarken görülmeyene.
Takip edilemeyene.

Akıp gelene, gelirken fark edilmeyene.
Gündüzle geceye, sabahla akşama.

Öyle bir zamana yemin ediyor ki Rabbimiz,
her şey onda yaratılıyor.
Varlık da onda, yokluk da.
İyilik de onda, kötülük de.
Günah da onda, sevap da.
Tövbe de onda, pişmanlık da.”

“Her şey zamanda olduğuna göre
zamanın kıymetini bilmeyenler zarardadır diyorsun yani!”

“Sadece zamanın kıymetini bilmeyenler değil;
dünyayı ahirete tercih edenler,
değerliyi bırakıp değersizin peşinden koşanlar da zarardadır.
‘İman eden,
güzel işler yapan,
birbirine hakkı ve sabrı tavsiye edenler’ dışında,
bil ki herkes zarardadır Feride.”

8.

Yoldayım, işten eve dönüyorum. Yapraklar uçuyor; kırmızı, sarı, turuncu. Rüzgâr katmış sonbaharın renklerini önüne, savuruyor bir oraya bir buraya. Gelip kondu işte ruhu gitmiş bir yaprak arabamın camına. Yaprakla göz gözeyim. Söyledi son cümlesini ve tekrar havalandı. Gözlerimle takipteyim. Düştü yere. Belki gübre olacak, belki seneye bir daha yeşerecek. Ne mi söyledi? Amma meraklısınız ha!

“Sen de benim gibi ömrünü tamamlayacaksın. Senin de kolun kanadın kırılacak. Ruhun göklere yükselirken cesedin benim gibi toprağa düşecek. Bilmiyorsun düştüğün toprakta hangi çiçeğe, hangi böceğe can vereceğini. Üzerinde hangi otlar bitecek? Hangi karlar birikecek?”

Evdeyim. Baktım Feride perişan.

“Dağlara çıkmak istiyorum,” dedi.

“İnsanlardan uzak, kırlara bayırlara götür beni. Bağırarak, haykırarak istiyorum. İnsan dışında her şey beni duysun istiyorum.” Neye kızmış anlamadım, sorup üstelemedim.

Görüyordum, isyan hâlleri vardı Feride’de.

Kırmadım onu. Bugün de böyle olsun.

“İyi o zaman. Haydi hazırlan!”

Dağda bir şey yok.

Deli rüzgârlar, boranlar, fırtınalar; her ne varsa Feride’deydi.

Şimdi söz onda.

“Fıtratın dışında her şey sahte!” dedi.

“İşte ben dünyanın tüm sahte gerçeklerine baş kaldırıyorum. Sonradan uydurulmuş gerçeklere.